

128 postavki džāhilijjeta

مسائل الجاهلية

للشيخ محمد بن عبد الوهاب

Šejh Muhammed ibn ‘AbdulWehhāb

128 postavki džāhilijjeta

Imām Muhammed ibn ’Abdul-Wehhāb

Allah mu se smilovao

وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَۖ

"Mi smo svakom narodu poslali poslanika: 'Samo Allāha obožavajte i klonite se tāgūta'."

(En-Nahl, 36. ājet)

Izdavač:

Ensārud-dīn u saradnji sa džemā'atom *Kelimetul-Haqq*

Ljubljana, Slovenija

Naslov arapskog originala:

مسائل الجاهلية

Autor:

Šejh Muhammed bin ’AbdulWehhāb

Lektura teksta:

Ebū Ahmed

Preporučujemo:

www.kelimetul-haqq.org

www.el-tewhid.com

www.islām.si

V A Ž N A N A P O M E N A !

Rekao je šejh Muhammed ibn 'Abdul-Wehhāb, Allāh mu se smilovao:

Ovo su stvari koje je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, radio suprotno od ehlul-džahilije (neznabožaca), od sljedbenika Knjige i nepismenih, stvari čije nepoznavanje musliman sebi ne smije dozvoliti. [1]

Suprotnost, njenu ljepotu iskazuje ono što joj je suprotno

i sa suprotnošću upoznaju se stvari.

Najvažnija među njima i najopasnija jeste nepostojanje vjerovanja srcem u ono sa čim je došao Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem. A ako se tome doda odobravanje onoga na čemu su pagani – propast će biti potpuna, kao što kaže Allāh, Uzvišen neka je:

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱلْبَٰطِلِ وَكَفَرُواْ بِٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٥٢﴾

''I oni koji vjeruju u bātil, a ne vjeruju u Allaha – to su oni koji su propali.'' [2]

1. Činili su 'ibādet dobrim ljudima, izjednačujući ih sa Allāhom u dovi i 'ibādetu, želeći time da dobri ljudi budu njihovi zagovarači kod Allaha, a to zbog toga što su smatrali da Allāh to voli i da ga i dobri ljudi vole, kao što kaže Allāh, Uzvišen neka je:

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ ۚ

''I oni pored Allāha 'ibādet čine onome što im niti šteti, niti im korist donosi, i govore: 'Ovo su naši zagovornici kod Allaha'.'' [3]

[1] Poznavati paganske običaje jeste od velike koristi, posebno iz razloga što čovjek uči nešto čega treba da se kloni i da druge upozorava na njihovu štetnost. Prenosi se da je *Huzejfe, radijallāhu anhu rekao: "Ljudi su pitali Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem, o dobru, a ja sam ga pitao o zlu iz straha da me ne zades." (Hadis je mutefekun 'alejhi)* Omer b. el-Hattab je rekao: *''Bojati se da se islam ne počne kidati vezu po vezu kada odraste u islamu onaj koji ne poznaje džāhilijjet.''*

[2] sūra el-'Ankebūt, 52. ājet.

[3] sūra Jūnus, 18. ājet

I kaže:

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ

''I oni koji su pored Njega zaštitnike uzeli: ''Mi im 'ibādet ne činimo (ni zbog čega drugog)**, osim da bi nas Allāhu približili.“** [1] I ovo je najvažnije pitanje u kojem im je se Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, suprotstavio. Došao je sa ihlāsom i obavijestio ih je da je to vjera sa kojom je Allāh poslao sve Svoje poslanike i obavijestio ih je da On neće primiti (druga) djela, osim ona koja su čista od širka (e'amālul-khālis). Obavijestio ih je da je onome ko uradi neko od djela koje oni smatraju dobrim, (da je takvome) Allāh zabranio džennet, te da je vatra njegovo prebivalište. I ovo je pitanje na osnovu čega ljudi prave razliku između muslimana i nevjernika, pitanje na osnovu kojeg se gradi neprijateljstvo i zbog kojeg je Allāh propisao džihād, kao što kaže Allāh, Uzvišen neka je:

وَقَٰتِلُوهُمۡ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتۡنَةٌ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ كُلُّهُۥ لِلَّهِۚ

''I ubijajte ih sve dok fitne ne nestane i dok sva vjera ne bude samo za Allaha.'' [2]

2. Oni se razilaze u svojoj vjeri, kao što kaže Allāh:

كُلُّ حِزۡبِۭ بِمَا لَدَيۡهِمۡ فَرِحُونَ ٣٢

''Svaka stranka zadovoljna onime na čemu je.'' [3] , a isto tako (se razilaze) i u dunjāluku, i pritom smatraju da je to ispravno. Pa je (Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem) došao sa ujedinjavanjem u vjeri, kao što stoji u riječima:

۞ شَرَعَ لَكُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِۦ نُوحًا وَٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ وَمَا وَصَّيۡنَا بِهِۦٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰٓۖ أَنۡ أَقِيمُواْ ٱلدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُواْ فِيهِۚ

[1] sūra ez-Zumer, 3. ājet
[2] sūra el-Enfāl, 39. ājet
[3] sūra er-Rūm, 32. ājet

''On vam je u vjeri propisao ono što je oporučio Nūhu i ono što smo objavili tebi i ono što smo oporučili Ibrāhīmu i Mūsāu i 'Isāu: Pravu vjeru ispovijedajte i u tome se ne podvajajte!'' [1] I rekao je Allāh, Uzvišen neka je:

إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمْ وَكَانُواْ شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ

''Oni koji su vjeru svoju podjeli i na stranke se razdvojili, ti sa njima nemaš ništa.'' [2] I zabranio nam je da ih oponašamo, rekavši:

وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَٱخْتَلَفُواْ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ

''I nemojte biti kao oni koji su se podvojili i razišli nakon što su im jasni dokazi došli.'' [3] I zabranio nam je da se razilazimo na dunjāluku rječima:

وَٱعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُواْ

''Svi se Allāhovog užeta držite i nikako se ne razjedinjujte.'' [4]

3. Smatrali su da je razlilaženje sa pretpostavljenima i nepotčinjavanje njima – vrlina, a da su poslušnost i pokornost – poniženje i prezrenost. Pa im je se Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, suprotstavio i naredio strpljivost na nepravdama predpostavljenih i naredio im poslušnost i porkornost njima i savjetovanje njih. Na tome je čvrsto insistirao, to je nedvosmisleno rekao i uobičajio.

Ove tri stvari spojio je u hadīthu koji se od njega vjerodostojno prenosi u ''Es-Sahīhu'', da je rekao: ***''Allāh je zadovoljan vama sa tri stvari: Da ga obožavate i da mu ni u čemu širk ne činite, da se čvrsto Allahovog užeta držite i da se ne razjedinjujete, i da se savjetujete sa onima kojima je Allah povjerio upravu nad vama.''*** [5] . I nisu nastali nedostaci u vjeri ljudi i nedostaci u njihovom dunjāluku (ni zbog čega drugog), osim zbog nepotpunosti ove tri stvari, ili pak neke od njih.

---

[1] sūra eš-Šūrā, 13. ājet
[2] sūra el-En'ām, 159. ājet
[3] sūra Ālu 'Imrān, 105. ājet
[4] sūra Ālu 'Imrān, 103. ājet
[5] bilježi ga Muslim

4. Njihova vjera izgrađena je na osnovama od kojih je najvažnije oponašanje. To je veliko pravilo kod svih nevjernika, prvih i poslednjih, kao što kaže Allāh, Uzvišen neka je:

وَكَذَٰلِكَ مَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوهَآ إِنَّا وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ
وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّقۡتَدُونَ ٢٣

''I tako Mi prije tebe nismo ni u jedno mjesto opominjača poslali, a da oni koji su lagodnim životom u njemu življeli nisu rekli: 'MI smo očeve naše na ovome našli i mi se za tragovima njihovim povodimo'.'' [1] I kaže:

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُواْ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُواْ بَلۡ نَتَّبِعُ مَا وَجَدۡنَا عَلَيۡهِ ءَابَآءَنَآۚ أَوَلَوۡ كَانَ
ٱلشَّيۡطَٰنُ يَدۡعُوهُمۡ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ٢١

''I kada im se kaže: 'Slijedite ono što Allah objavljuje', govore: 'Naprotiv, slijedićemo ono na čemu smo očeve naše zatekli'. Zar i kada ih šejtan poziva u patnju u ognju?'' [2], pa im je došao sa riječima**:**

۞ قُلۡ إِنَّمَآ أَعِظُكُم بِوَٰحِدَةٍۖ أَن تَقُومُواْ لِلَّهِ مَثۡنَىٰ وَفُرَٰدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُواْۚ مَا بِصَاحِبِكُم مِّن
جِنَّةٍۚ إِنۡ هُوَ إِلَّا نَذِيرٞ لَّكُم بَيۡنَ يَدَيۡ عَذَابٖ شَدِيدٖ ٤٦

''Reci: 'Ja vam savjetujem samo jedno: Da ustanete Allāha radi, dvojica po dvojica, ili pojedinačno, pa da zatim razmislite, prijatelj vaš lud nije, on vas samo prije teške patnje opominje'.'' [3] i govorom:

ٱتَّبِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُم مِّن رَّبِّكُمۡ وَلَا تَتَّبِعُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۗ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ٣

[1] sūra ez-Zuhruf, 23. ājet
[2] sūra Luqmān, 21. ājet
[3] sūra Sebe', 46. ājet

''I slijedite ono što vam je obajvljeno od Gospodara vašeg i nemojte mimo Njega druge zaštitnike slijediti. Kako malo vi pouku primate.'' [1]

5. Jedno od njihovih najvećih pravila je i samoobmanjivanje mnoštvom, kao i dokazivanje ispravnosti nečega mnoštvom, dok neispravnost nečega dokazuju njegovim neprihvatanjem i malobrojnošću njegovih slijedbenika. Pa im je došao sa onim što je tome suprotno i to je pojasnio na više mjestu u Qur'ānu.

6. Dokazivanje djelima onih koji su bili prije, kao što je u Allāhovom Govoru:

قَالَ فَمَا بَالُ ٱلْقُرُونِ ٱلْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

''Reče: 'Šta je bilo sa generacijama prvim?''' [2],

مَّا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِىٓ ءَابَآئِنَا ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

''Nismo o ovome ništa čuli kod očeva naših prvih.'' [3]

7. Dokazivanje (ispravnosti nečega) kroz djela onih kojima je data snaga u rasuđivanju i u djelima, snaga u vlasti, imetku i ugledu, pa je Allāh to opovrgao riječima:

وَلَقَدْ مَكَّنَّٰهُمْ فِيمَآ إِن مَّكَّنَّٰكُمْ فِيهِ

''I zaista smo njima bili omogućili ono što ovima nismo...'' [4] i riječima:

وَكَانُوا۟ مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَلَمَّا جَآءَهُم مَّا عَرَفُوا۟ كَفَرُوا۟ بِهِۦ ۚ

''Oni su i prije pomoć tražili protiv onih koji ne vjeruju, pa kada im je došlo ono što poznaju – u njega su zanevjerovali.'' [5], i riječima:

[1] sūra el-E'arāf, 3. ājet
[2] sūra Tā-Hā, 51. ājet
[3] sūra el-Mu'minūn, 24. ājet
[4] sūra el-Ahqāf, 26. ājet
[5] sūra el-Beqare, 89. ājet

يَعۡرِفُونَهُۥ كَمَا يَعۡرِفُونَ أَبۡنَآءَهُمۡۖ

''Oni ga poznaju kao što sinove svoje znaju.'' [1]

8. Dokazivanje da je nešto neispravno, jer ga ne slijede (drugi), osim nejaki, kao što je u Njegovim riječima:

أَنُؤۡمِنُ لَكَ وَٱتَّبَعَكَ ٱلۡأَرۡذَلُونَ ﴿١١١﴾

''Zar da tebi povjerujemo, a slijede te prezreni?'' [2], i Govoru**:**

أَهَٰٓؤُلَآءِ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مِّنۢ بَيۡنِنَآۗ

''Zar su ovo oni kojima je Allāh između nas blagodat podario?'' [3], pa je Allāh tu tvrdnju opovrgao:

أَلَيۡسَ ٱللَّهُ بِأَعۡلَمَ بِٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٥٣﴾

''Zar Allah ne zna najbolje one koji su zahvalni?'' [4]

9. Povođenje za pobožnjacima i pokvarenim učenjacima, pa je Allāh u vezi sa tim rekao:

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلۡأَحۡبَارِ وَٱلرُّهۡبَانِ لَيَأۡكُلُونَ أَمۡوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلۡبَٰطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۗ

''O vi koji vjerujete, zaista mnogi od učenjaka i pobožnjaka bespravno jedu imetke ljudi, i od Allahova puta odvraćaju.'' [5] I rekao je:

[1] sūra el-Beqare, 146. ājet
[2] sūra eš-Šū'arā', 111. ājet
[3] sūra el-En'ām, 53. ājet
[4] sūra el-En'ām, 53.ājet
[5] sūra et-Tewbe, 34. ājet

لَا تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوٓاْ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّواْ مِن قَبْلُ وَأَضَلُّواْ كَثِيرًا وَضَلُّواْ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

''Ne zastranjujte u vjerovanju svome suprotno istini i ne slijedite strasti naroda koji je već odranije zalutao i mnoge u zabludu odveo, i koji su sa pravog puta zalutali.'' [1]

10. Dokazivanje neispravnosti vjere time što su (neki) njeni slijedbenici prosečne inteligencije i time što je ne znaju napamet. Kao što je u Allahovom Govoru:

بَادِىَ ٱلرَّأْىِ

''Oni koji su niko i ništa...'' [2]

11. Dokazivanje neispravnom analogijom, kao što je u njihovom govoru:

إِنْ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا

''Vi niste ništa drugo osim ljudi poput nas.'' [3]

12. Negiranje ispravne analogije. A stvar koja je zajednička ovoj i prethodnoj stvari je nerazumjevanje zajedničkog i specifičnog.

13. Pretjerivanje po pitanju učenjaka i dobrih ljudi, kao što je u Allāhovom Govoru:

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ

''O sljedbenici Knjige, ne zastranjujte u svom vjerovanju i ne govorite o Allāhu (drugo), osim istinu.'' [4]

[1] sūra el-Mā'ide, 77. ājet
[2] sūra Hūd, 27. ājet
[3] sūra Ibrāhīm, 10. ājet
[4] sūra en-Nisā', 171. ājet

14. Sve stvari koje su prethodile počivaju na pravilu negacije i potvrde. Tako oni slijede (potvrđuju) svoje strasti i mišljenja, a negiraju ono sa čim su došli poslanici.

15. Opravdavanje neslijeđenja onoga što im je došlo od Allāha tvrdnjom da to ne razumiju, kada su rekli:

قُلُوبُنَا غُلْفٌۢ

''Naša srca su u omotu.'' [1]

يَـٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ

''O Šu'ajbe, mi ne shvatamo veliki dio onoga što ti govoriš.'' [2], pa je Allāh pojasnio da lažu, te da je nerazumijevanje posljedica toga što su im srca zapečaćena, a da je pečaćenje srca posledica njihovog nevjerovanja.

16. Mijenjanje onoga što im je došlo od Allāha knjigama sihra, kao što je Allāh to spomenuo u svom Govoru:

وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَـٰبَ كِتَـٰبَ ٱللَّهِ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ وَٱتَّبَعُوا۟ مَا تَتْلُوا۟ ٱلشَّيَـٰطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَـٰنَ ۖ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَـٰنُ وَلَـٰكِنَّ ٱلشَّيَـٰطِينَ كَفَرُوا۟ يُعَلِّمُونَ ٱلنَّاسَ ٱلسِّحْرَ وَمَآ

''A kada im je od Allāha Poslanik došao, potvrđujući da je istinito ono što imaju, dio onih kojima je Knjiga data za leđa svoja Allāhovu Knjigu su odbacili, kao da ne znaju. I slijedili su ono što su šejtāni o Sulejmānovoj vlasti kazivali. A Sulejmān nije bio nevjernik, već su šejtāni nevjernici bili, koji su ljude učili sihru.'' [3]

17. Pripisivanje njihovog praznovjerja poslanicima, kao što je o tome došlo u Allāhovom Govoru:

[1] sūra el-Beqare, 88. ājet
[2] sūra Hūd, 91. ājet
[3] sūra el-Beqare, 101. i 102. ājet

وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَـٰنُ

''A Sulejmān nije bio nevjernik.'' [1] i Govoru:

مَا كَانَ إِبْرَٰهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا

''A Ibrāhīm nije bio ni Židov ni kršćanin.'' [2]

18. Protivrječnost u pripisivanju. Pripisivali su se Ibrāhīmu, a obznanjivali su da ga ne slijede.

19. Potcjenjivanje dobrih ljudi zbog djela koja su radili neki od onih koji su se njima pripisivali, kao što je omalovažavanje 'Isā'a, 'alejhis-selām, od strane Židova, i kao što je omalovažavanje Muhammeda, sallallāhu 'alejhi we sellem, od strane Židova i kršćana.

20. Vjerovali su da su čuda koja su radili sihirbazi i njima slični zapravo kerāmeti dobrih ljudi, i pripisivali su ta djela poslanicima, kao što su (sihr) pripisali Sulejmānu, 'alejhis-selām.

21. Činili su 'ibādet plačom i pljeskanjem rukama. [3]

22. Uzeli su vjeru za igru i zabavu.

23. Život na ovom svijetu ih je zavarao, pa su smatrali da ono što im je Allah od dunjaluka dao upućuje na to da je On njima zadovoljan, kao kada su govorili:

وَقَالُواْ نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَٰلاً وَأَوْلَـٰدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾

''Mi imamo više imetka i poroda, i mi nećemo kažnjeni biti.'' [4]

24. Neprihvatanje istine ako bi ih u tome pretekli slabi, zbog prezira i oholosti, pa je Allāh, Uzvišen neka je, objavio:

---

[1] sūra el-Beqare, 102. ājet
[2] sūra Ālu 'Imrān, 67. ājet
[3] Rekao je Ibn 'Abbās: *''Qurejšijje su obilazili oko Ka'be goli i pritom su pljeskali rukama i zviždali, i smatrali su da je to 'ibādet.''* Rekli su Ibn 'Amr, Mudžāhid i es-Sudi: *''El-muka' je zviždanje, a et-tesdija je pljeskanje.''*
[4] sūra Sebe', 35. ājet

وَلَا تَطْرُدِ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم

''I ne tjeraj od sebe one koji se Gospodaru svome mole...'' [1]

25. Kao dokaz neispravnosti (vjere) uzimali su to što su ih u tome pretekli slabi, kao što je u Allāhovom Govoru:

لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَآ إِلَيْهِ

''Da je to bilo kakvo dobro, ne bi nas oni u tome pretekli.'' [2]

26. Svjesno iskrivljavanje Allāhove Knjige nakon što su je shvatili.

27. Pisanje neispravnih knjiga i njihovo pripisivanje Allahu, kao što je u Njegovom Govoru:

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ ٱلْكِتَـٰبَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَـٰذَا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ

''Pa teško onima koji knjigu pišu rukama svojim, a zatim govore: 'Ovo je od Allāha'.'' [3]

28. Od istine nisu prihvatali (drugo), osim ono na čemu je bila njihova skupina, kao što je u Allahovom Govoru:

قَالُوا۟ نُؤْمِنُ بِمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا

''Rekoše: 'Vjerujemo u ono što je objavljeno nama'.'' [4]

29. Oni i pored toga nisu znali šta govori njihova skupina, kao što je Allāh na to upozorio u Svom Govoru:

قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنۢبِيَآءَ ٱللَّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾

[1] sūra el-En'ām, 52. i ājeti nakon njega.
[2] sūra el-Ahqāf, 11. ājet
[3] sūra el-Beqare, 79. ājet
[4] sūra el-Beqare. 91. ājet

''Reci: 'Zašto ste prije ubijali Allāhove vjerovjesnike, ako ste bili vjernici?''' [1]

30. Od nadnaravnosti Allāhovih ājeta je da je, kada su ostavili Allāhovu oporuku o ujedinjavanju i počinili ono što je Allāh zabranio pa se razišli, svaka skupina postala srećna sa onim na čemu je.

31. Od velikih dokaza je njihovo žestoko neprijateljstvo prema vjeri kojoj se pripisuju i žestoka ljubav prema vjeri nevjernika koji su iskazali neprijateljstvo prema njima, njihovom poslaniku i njihovoj skupini. Kao što su postupili sa Allāhovim Poslanikom, sallallāhu 'alejhi we sellem, kada im je došao sa vjerom na kojoj je bio Musā, 'alejhis-selām, ali su oni slijedili knjige sihirbaza, koji su bili na vjeri faraonove porodice.

32. Nevjerovanje (prikrivanje) istine ako je kod onoga ko ne odgovara njihovim strastima, kao što je rekao Allāh, Uzvišen neka je:

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ لَيْسَتِ ٱلنَّصَـٰرَىٰ عَلَىٰ شَىْءٍ وَقَالَتِ ٱلنَّصَـٰرَىٰ لَيْسَتِ ٱلْيَهُودُ عَلَىٰ شَىْءٍ

''Židovi govore: 'Kršćani nisu na pravom putu', a kršćani govore: 'Židovi nisu na pravom putu'.'' [2]

33. Negiranje onoga što su potvrdili kao dio svoje vjere, kao što su uradili u vezi sa hodočašćenjem Ka'be, pa je rekao Allāh, Uzvišen neka je:

وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ

''A ko se drugi od Ibrāhīmovog milleta okreće, osim onaj koji ne drži do sebe?'' [3]

34. Svaka grupacija je tvrdila da je spašena, pa je Allāh obavjestio da lažu, kada je rekao:

قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَـٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿١١١﴾

''Dajte vaš jasan dokaz, ako istinu govorite!'' [4], a zatim je pojasnio šta je ispravno riječima:

[1] sūra el-Beqare, 91. ājet
[2] sūra el-Beqare, 113. ājet
[3] sūra el-Beqare, 130. ājet
[4] sūra el-Beqare, 111. ājet

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ

''Naprotiv, onome ko se bude Allāhu predao i uz to dobra djela činio...'' [1]

35. Činili su 'ibādet tako što su otkrivali stidna mjesta, kao što je Allāh rekao:

وَإِذَا فَعَلُوا۟ فَـٰحِشَةً قَالُوا۟ وَجَدْنَا عَلَيْهَآ ءَابَآءَنَا وَٱللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا ۗ

''A kada bi rđavo djelo uradili, govorili su: ''Mi smo na ovome zatekli očeve naše, Allāh nam je to naredio''.'' [2]

36. 'Ibādetili su zabranjujući dozvoljeno i čineći širk.

37. Činjenje 'ibādeta kroz uzimanje učenjaka i pobožnjaka za gospodare mimo Allaha.

38. Zastranjivanje po pitanju svojstava, kao što je u Allāhovom Govoru:

وَلَـٰكِن ظَنَنتُمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

''Međutim, vi ste smatrali da Allāh ne zna veliki dio onoga što radite.'' [3]

39. Zastranjivanje po pitanju Allāhovih imena, kao što je u Allahovom Govoru:

وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِٱلرَّحْمَـٰنِ ۚ

''A oni u Svemilosnog ne vjeruju.'' [4]

40. Negiranje (ta'tīl), kao što je bio govor faraonove porodice.

41. Pripisivanje nedostataka Allāhu Uzvišenom, kao što su (to da On ima) dijete, potrebu i umor, iako su pritom neke od svojih pobožnjaka smatrali čistim od nekih od tih nedostataka.

42. Širk u vlasti, kao što je slučaj sa govorom medžūsija (vatropoklonika).

[1] sūra el-Beqare, 112. ājet
[2] sūra el-E'arāf, 28. ājet
[3] sūra Fussilet, 22. ājet
[4] sūra er-Ra'd, 30. ājet

43. Negiranje qadera (odredbe).

44. Uzimanje qadera za dokaz protiv Allāha.

45. Suprotstavljanje Allāhovom šerī'atu qaderom.

46. Psovanje vremena, kao što je njihov govor:

وَمَا يُهۡلِكُنَآ إِلَّا ٱلدَّهۡرُۚ

''A nas ne uništava (ništa drugo), osim vrijeme.'' [1]

47. Pripisivanje blagodati koje su od Allāha nekome drugom mimo Njega, kao što je u Allāhovom Govoru:

يَعۡرِفُونَ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا

''Oni Allāhovu blagodat poznaju, a zatim je poriču.'' [2]

48. Nevjerovanje u Allāhove ājete.

49. Negiranje nekih od njih.

50. Njihov govor:

مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٖ مِّن شَيۡءٖۗ

''Ništa Allāh (nijednom) čovjeku objavio nije.'' [3]

51. Njihov govor u vezi sa Qur'ānom:

إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا قَوۡلُ ٱلۡبَشَرِ ٢٥

''Ovo nije ništa drugo do čovjekov govor.'' [1]

[1] sūra el-Džāthije, 24. ājet
[2] sūra en-Nahl, 83. ājet
[3] sūra el-En'ām, 91. ājet

52. Pogrdan govor o Allāhovoj Mudrosti (Hikmetullāh).

53. Pribjegavanje spletkama (hīlama) kako bi poništili ono sa čim su došli poslanici, kao što je u Allahovom, Uzvišen neka je, Govoru:

وَمَكَرُواْ وَمَكَرَ ٱللَّهُ

''Oni su spletke pravili, pa je i Allāh spletke pravio.'' [2] i Govoru:

وَقَالَت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَـٰبِ ءَامِنُواْ بِٱلَّذِىٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجْهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكْفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ

''I govorila je skupina onih kojima je data Knjiga: 'Vjerujte početkom dana, a zanevjerujte na njegovom kraju'.'' [3]

54. Potvrđivanje istine kako bi na taj način dobili priliku da je negiraju, kao što je rekao u ājetu. [4]

55. Pristrasnost medhhebu [5], kao što je u Allāhovom Govoru:

وَلَا تُؤْمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ

''I nemojte vjerovati (drugome), osim onome ko vašu vjeru slijedi.'' [6]

56. Nazivanje sljedbenika islāma imenom širka, kao što je to spomenuo u Allāhovom, Uzvišen neka je, Govoru:

[1] sūra el-Muddeththir, 25. ājet
[2] sūra Ālu 'Imrān, 54. ājet
[3] sūra Ālu 'Imrān, 72. ājet
[4] Ājetu koji je prethodno citiran.
[5] Medhheb je put ili pravac
[6] sūra Ālu 'Imrān, 73. ājet

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَـٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى مِن دُونِ ٱللَّهِ

''Ne priliči čovjeku da mu Allāh dā Knjigu, hukm i vjerovjesništvo, a da on zatim ljudima govori: 'Budite robovi moji mimo Allāha'.'' [1]

57. Mijenjanje stvarnog značenja govora. [2]

58. Uvijanje jezika prilikom učenja iz Knjige.

59. Nazivanje sljedbenika Istine zaluđenicima i bukvalistima.

60. Izmišljanje laži na Allāha.

61. Smatranje istine lažju.

62. Njihovo je svojstvo da se, kada budu nadjačani dokazima, obraćaju vladarima pritužbama, kao što su rekli:

أَتَذَرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ

''Zar ćeš ostaviti Musā'a i narod njegov da nered na Zemlji prave?'' [3]

63. Potvaranje (onih koji su ih nadjačali dokazima) [4] da su to oni koji čine nered na Zemlji, kao što je u ājetu.

64. Potvaranje da su to oni koji skrnave vjeru vladara, kao što je rekao Allāh, Uzvišen neka je:

وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ

''I da tebe i božanstva tvoja napusti...'' [1] i kao što je rekao Allāh, Uzvišen neka je:

[1] sūra Ālu 'Imrān, 79. ājet
[2] Rekao je Allāh, Uzvišen neka je, u 13. ājetu sūre el-Mā'ide: **''Oni su riječi sa mijesta na kojima su bile uklanjali.''**
[3] sūra el-E'arāf, 127. ājet
[4] Napomena prevodioca.

إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمۡ

''Ja se bojim da vam vjeru vašu ne promjeni.'' [2]

65. Potvaranje (onih koji su ih nadjačali dokazima) [3] da su to oni koji skrnave božanstvo vladara, kao što je u ājetu.

66. Potvaranje (onih koji su ih nadjačali dokazima) [4] da su to oni koji mijenjaju vjeru, kao što je rekao Allāh, Uzvišen neka je:

إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمۡ أَوۡ أَن يُظۡهِرَ فِى ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡفَسَادَ ﴿٢٦﴾

''Ja se bojim da vam vjeru vašu ne promjeni ili da na Zemlji nered ne načini.'' [5]

67. Potvaranje (onih koji su ih nadjačali dokazima) [6] da su to oni koji vladaru ne priznaju njegovo pravo, kao što je u njihovom govoru:

وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ

''I da tebe i božanstva tvoja napusti.'' [7]

68. Njihovo pozivanje na to da oni rade po onome što je kod njih od istine, kao što je u njihovom govoru:

نُؤۡمِنُ بِمَآ أُنزِلَ عَلَيۡنَا

''Vjerujemo u ono što je objavljeno nama.'' [8]

69. Dodavanje u 'ibādetima, kao što su njihova djela na dan 'Ašūre.

---

[1] sūra el-E'arāf, 127. ājet
[2] sūra Gafir, 26. ājet
[3] Napomena prevodioca.
[4] Napomena prevodioca.
[5] sūra Gafir, 26. ājet
[6] Napomena prevodioca.
[7] sūra el-E'arāf, 127. ājet
[8] sūra el-Beqare, 91. ājet

70. Oduzimanje od 'ibādeta, kao što je oduzimanje stajanja na 'Arefātu.

71. Ostavljanje wādžiba iz bogobojaznosti.

72. Činjenje 'ibādeta kroz ostavljanje lijepih, dozvoljenih stvari od obskrbe.

73. Činjenja 'ibādeta kroz ostavljanje Allāhovih ukrasa.

74. Pozivanje ljudi u zabludu, bez znanja.

75. Pozivanje ljudi u nevjerstvo, a da su pritom znali (da je ono u šta ih pozivaju) [1] nevjerstvo.

76. Pravljenje velikih spletki, kao što je radio Nūhov narod.

77. Njihovi predvodnici su ili učenjaci pokvarenjaci ili pobožnjaci neznalice, kao što je u Allāhovom Govoru:

وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُۥ مِنۢ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوٓا۟ أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَآجُّوكُم بِهِۦ عِندَ رَبِّكُمْ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّآ أَمَانِىَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾

''Neki od njih su zaista Allāhov Govor slušali, da bi ga, nakon što su ga shvatili, svijesno izmijenili. A kada sretnu one koji su povjerovali govore: ''Vjerujemo'', a kada nasamo ostanu govore: ''Zar ćete im kazivati ono što je Allāh vama objavio, pa da im to bude dokaz kod vašeg Gospodara? Zar ne shvatate?'' A zar oni ne znaju da Allāh zna i ono što kriju i ono sto javno rade? Među njima ima nepismenih, koji ne znaju za knjigu već samo za gatke i oni samo nagađaju.'' [2]

78. Njihovo pozivanje da su oni Allāhovi štićenici, mimo ostalih ljudi.

[1] Napomena prevodioca.
[2] sūra el-Beqare, 75.-78. ājet

79. Tvrdnja da ih Allāh voli, iako su ostavili njegov šerī'at, pa ih je Allāh prozvao riječima:

قُلۡ إِن كُنتُمۡ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ

''Reci: ''Ako Allāha volite''...'' [1]

80. Prizivanje lažnih tvrdnji, kao što je u njihovom govoru:

لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعۡدُودَةً

''Vatra nas zasigurno neće doticati, osim određeni broj dana.'' [2] i njihovom govoru:

لَن يَدۡخُلَ ٱلۡجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوۡ نَصَٰرَىٰ

''Zasigurno u džennet neće ući (niko drugi), osim ko je bio Židov ili kršćanin.'' [3]

81. Uzimanje kaburova poslanika i dobrih ljudi za mesdžide.

82. Uzimanje tragova poslanika za mesdžide, kao što je spomenuto od 'Umera. [4]

83. Stavljanje svjetiljki na kaburove.

84. Uzimanje kaburova za mjesta na koja se stalno vraća (mjesta praznovanja).

85. Klanje na kaburovima.

---

[1] sūra Ālu 'Imrān, 31. ājet
[2] sūra el-Beqare, 80. ājet
[3] sūra el-Beqare, 111. ājet
[4] Šejh, *Allāh mu se smilovao*, ukazuje na hadīth koji bilježe et-Tahāwī, ibn Wedah i drugi, kao što je u djelu *''El-I'tisām''* eš-Šātibija, od Ma'rura ibnus-Suwejda el-Esedija da je rekao: *''Proveo sam obrede sa vođom pravovjernih 'Umerom ibnul-Hatābom, Allāh bio zadovoljan njime, pa kada smo se uputili prema Medīni bio sam sa njima, zatim nam je klanjao sabah-namāz na kojem je učio* **''Zar nisi vidio šta je Gospodar tvoj sa vlasnicima slona uradio''** *i* **''Qurejš''**, *pa je vidio ljude kako negdje idu pa su otišli i upitao je: ''Gdje idu ovi?'' Rekoše: ''Idu prema mesdžidu koji je u blizini, u kojem je klanjao Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem'', pa je rekao: ''Zbog ovoga su propali oni koji su bili prije vas, pratili su tragove (ethere) svojih poslanika pa su na njima gradili crkve i sinagoge. Koga zatekne namāz u nekom od ovih mesdžida u kojima je klanjao Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem – neka klanja, ali neka ne čini to namjerno''.''*

86. Traženje bereketa u zaostavštini velikana, kao što je bio slučaj sa ''Darun-Nedwom'' i dičenje tom zaostavštinom od strane njenog vlasnika. Kao što je bilo rečeno Hakimu ibn Hazamu: ''Zar si prodao stvar koja je kod Qurejšija plemenita?'', pa je rekao: ''Nestalo je plemenitih stvari, ostala je bogobojaznost.'' [1]

87. Hvaljenje plemićkim porjeklom.

88. Ponižavanje porijekla.

89. Traženje kiše od mjesta na kojima su zvijezde. [2]

90. Naricanje.

91. Najplemenitija osobina bila im je raskalašnost, pa je Allāh u vezi sa tim spomenuo ono što je spomenuo.

92. Najplemenitijom osobinom smatrali su gordost, pa ju im je on, makar bila i sa pravom, zabranio.

93. Pristrasnost svojoj grupi svejedno u istini ili neistini bila je stvar koja je kod njih bila nužna , pa je Allāh u vezi sa tim spomenuo ono što je spomenuo.

94. Od njihove vjere bilo je i to da su kažnjavali čovjeka zbog tuđeg prestupa, pa je Allāh objavio:

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

''Nijedan griješnik tuđe grijehe neće nositi.'' [3]

95. Omalovažavanje čovjeka zbog tuđih nedostataka, pa je rekao:

''Zar si ga ponizio zbog njegove majke? Zaista si ti čovjek u kojem ima džāhilijjeta.'' [4]

---

[1] Ovdje šejh, *Allāh mu se smilovao*, ukazuje na predaju koju je spomenuo *hāfiz* ibn 'Abdul-Berr u djelu *''El-Isti'ab''*, od Mus'aba da je rekao: *''Došao je islām, a ''Dārun-Nedwa'' je bila u vlasništvu Hakima ibn Hazama, pa ju je nakon što je umro Mu'awija prodao za sto hiljada dirhema. Ibn Hubejre ga je upitao: ''Zar si prodao stvar koja je kod Qurejšijja plemenita?'', pa je rekao: ''Nestalo je plemenitih stvari, ostala je bogobojaznost.''*

[2] Odnosno traženje kiše od zvijezda ili pripisivanje padanja kiše njima, kao što su govorili: *''Pala nam je kiša zbog tog i tog zvijezdinog položaja.''* Kao što je u *hadīthu* koji je *mutefekun alejhi* od Zejda ibn Hālida el-Džuhenija koji su zabilježili el-Buhārī (br. 844) i Muslim (br. 71). Onaj ko vjeruje da su nebeska tjela činioci, upravljači i izazivači kiše, kao što je bio slučaj kod ehlul-džāhilijje – nevjerstvo takvih je nesumnjivo.

[3] sūra el-Isrā', 15. ājet

[4] muttefekun 'alejhi

96. Ponošenje upravom nad Ka'bom, pa ih je Allāh prekorio riječima:

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِۦ سَـٰمِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾

''Dičeći se haremom i sjeleći, vi ste ružne riječi govorili.'' [1]

97. Ponošenje time što su iz potomstva poslanika, pa je Allāh rekao:

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ ۖ

''Taj ummet je nestao i njemu pripada ono što je zaradio.'' [2]

98. Dičenje zanimanjem, kao što su se oni koji su dva puta godišnje putovali dičili nad onima koji su se bavili zemljoradnjom.

99. Dunjāluk je imao veliko mjesto u njihovim srcima, kao što je u njihovom govoru:

وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ هَـٰذَا ٱلْقُرْءَانُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ ٱلْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

''I rekoše: 'Da je makar ovaj Qur'ān objavljen čovjeku nekom velikom iz ova dva grada'.'' [3]

100. Presuđivanje Allāhu kao što je u prethodnom ājetu.

101. Preziranje siromaha, pa je Allāh rekao:

وَلَا تَطْرُدِ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِىِّ

''I ne tjeraj od sebe one koji se Gospodaru svome mole, jutrom i naveče.'' [4]

102. Potvora onih koji su slijedili poslanike da nisu iskreni i da je je dunjāluk ono što traže, pa im je Allāh na to odgovorio:

---

[1] sūra el-Mu'minūn, 67. ājet
[2] sūra el-Beqare, 134. ājet
[3] sūra ez-Zuhruf, 31. ājet
[4] sūra el-En'ām, 52. ājet

مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَيْءٍ

''Ti za njih račun nećeš polagati.'' [1]

103. Nevjerovanje u meleke.

104. Nevjerovanje u poslanike.

105. Nevjerovanje u Knjige.

106. Okretanje od onoga što je došlo od Allāha.

107. Nevjerovanje u Sudnji dan.

108. Poricanje susreta sa Allāhom .

109. Poricanje djela onoga o čemu su obavjestili poslanici o Sudnjem danu, kao što je u Allāhovom Govoru:

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ وَلِقَآئِهِۦ

''To su oni koji ne vjeruju u ājete Gospodara njihovog niti u susret sa Njim.'' [2]

ili poricanje Allāhovog Govora:

مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٤﴾

''Vladaru Sudnjeg dana...'' [3] i Allāhovog Govora:

لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَٰعَةٌ

''Na dan kada neće biti trgovine, bliskog prijateljstva niti zauzimanja...'' [4] i Allāhovog Govora:

---

[1] sūra el-En'ām, 52. ājet

[2] sūra el-Kehf, 105. ājet

[3] sūra el-Fātiha, 4. ājet

[4] sūra el-Beqare, 254. ājet

إِلَّا مَن شَهِدَ بِٱلْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

''Moći će samo oni koji istinu priznaju, oni koji znaju...'' [1]

110. Ubijanje onih ljudi koji su naređivali pravednost.

111. Vjerovanje u džibta[2] i tāgūta.[3]

112. Davanje prednosti vjeri mušrika nad vjerom muslimana.

113. Miješanje Istine sa neistinom.

114. Prikrivanje Istine, iako im je bila poznata.

115. Osnova zablude, a to je govor o Allahu bez znanja.[4]

116. Očigledna protivrječnost kada su porekli Istinu, kao što je rekao Allah, Uzvišen neka je:

بَلْ كَذَّبُوا۟ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَهُمْ فِىٓ أَمْرٍ مَّرِيجٍ ﴿٥﴾

''Oni, međutim, poriču Istinu koja im dolazi i oni su u smetenom stanju.'' [5]

117. Vjerovanje u samo jedan dio onoga što je objavljeno.

119. Pravljenje razlike među poslanicima.

120. Tvrdnja da slede prethodnike (selef), iako su im se očigledno suprotstavljali.

121. Odvraćanje od Allāhovog puta onih koji su u Njega vjerovali.

122. Ljubav prema kufru i kāfirima.

---

[1] sūra ez-Zuhruf, 86. ājet
[2] Rekao je Omer: „Džibt je sihr, a tagut je šejtan."
[3] Tāgūt je sve ono što se obožava mimo Allaha I time je zadovoljan.
[4] Kaže Ibnu Kajjim, *rahimehullah*: *»Osnova širka i kufra je govor o Allahu bez znanja.«*
[5] sūra Qāf, 5. ājet

123., 124., 125., 126., 127., 128. El-'Ijafa, [1] et-tark, [2] et-tijereh, [3] el-kihana (gatanje), [4] et-tehākum (parničenje) pred tāgūtom [5] i preziranje ženidbe između roba i robinje. [6]

A Allāh najbolje zna

I neka je salawāt i selām na Muhammeda, na Muhammedovu porodicu i njegove ashābe.

[1] Uznemiravanje ptica, pa ako bi odletjele na desnu stranu – smatrali su to dobrim znakom, a ako bi odletjele na lijevu stranu – to su smatrali lošim znakom. Isto tako su uzimali u aobzir imena ptica i mjesta na koja su slijetale.

[2] Vrsta vračanja uz pomoć kamenčića, pamuka ili vune i prizivanje poznavanja gajba.

[3] Vjerovanje u loš predznak.

[4] Prizivanje poznavanja gajba, kao što je obavještavanje o onome što će se desiti na zemlji uz nadovezivanje na *sebeb*.

[5] Parničenje (suđenje) pred tagutom jeste djelo velikog širka, kao što stoji u 60. ajetu sure An-Nisa: "**Zar ne vidiš one koji tvrde da vjeruju u ono što je objavljeno tebi i u ono što je objavljeno prije tebe, kako žele da im se pred tagutom sudi, iako im je naređeno da u njega ne vjeruju?! A šejtan želi da ih samo u veliku zabludu navede**!"

[6] Vjerovatno se misli na običaj koji je bio prisutan kod *ehlul-džāhilijje*: da su primoravali robinje na prostituciju, te ih zbog toga nisu udavali i zabranjivali su im udaju.